

Tampereen kaupunkiseutu

Hallitusten strategiaseminaari 18.4.2016

RYHMÄTÖIDEN kooste

29.4.2016

Ryhmätyöt

KOLME TEEMAA

1. **Seudun yhdyskuntarakenne** (tarkastelu maankäytön, asuntopolitiikan ja liikennejärjestelmän kautta)
2. **Seudun asukkaiden hyvinvointi** (tarkastelu sivistys- ja kulttuuri/vapaa-aika ”meininki” -palvelujen kautta)
3. **Seudun elinvoima** (tarkastelu kansainvälistymisen, elinkeinojen kehittämisen, osaamisen ja työllisyyden kautta)

KYSYMYKSET

- KÄRJET- Mitä kärkiasioita tulisi kehittää, jotta elinvoimamme kaupunkiseutuna vahvistuu seuraavien 10 vuoden aikana?
- TOIMENPITEET- Mitä yhteisiä toimenpiteitä kärkien toteutuminen edellyttää?
- EROTTAUTUMINEN- Miten voimme erottautua muista kaupunkiseuduista vielä vahvemmin?

TEEMA 1: YHDYSKUNTARAKENNE

3n teeman yhteenveto sivulta 31

YK-RAKENNE/KÄRJET

- Kaupunkiseudun yhteinen maankäytön suunnittelu
- Kaupunkiseudun tiivistäminen, väestönkasvuun varautuminen
- **Ydinkaupunkiseudun lisäksi vireän maaseutumaisemman alueen kehittäminen** (kylät)
- Seudun saavutettavuus (kansallinen ja kv); Lentokenttä, raideliikenne, tiet
- Joukkoliikenteen kehittäminen - ratikka, lähijuna, matkakeskus
- Lentokenttä
- Keskusjätevedenpuhdistamo

YK-RAKENNE/KÄRJET

- Yhteinen vastuu monipuolisesta asuntorakentamisesta
- Rakennesuunnitelma hyvä ohjaava asiakirja
 - Kuntien tasa-arvoinen ääni ja myös osallisuus seudun kehittämisessä
- Tiedon valtaväylä (IT- infra)
- Kasvukäytävät (seudullisesti, valtakunnallisesti ja eri liikennevälineet)
- Monipuolinen asuntotuotanto
- Tuettua asuntotuotantoa kehyskunnissa
- Puhdas vesi
- Valtakunnallinen solmukohta
- Lentoliikenne
- Seutukokonaisuus- olemassa olevat keskukset
- Satelliittikaupunki (erikoistuminen)

YK-RAKENNE/KÄRJET

- Monipuolinen ja ennakkoluuloton joukkoliikenteen kehittäminen
- Raideliikenne yleisesti
- Maankäytön seudullinen profilointi ja sujuva liikkuminen
- Sekoittuneen rakenteen luominen/asuntopolitiikka
- **Laadukkaan vuokra-asumisen kehittäminen**

YK-RAKENNE/TOIMENPITEET

- **Lentokentän kehittäminen**
 - lisää käyttäjiä – markkinointi
 - Lentoliikenneyhteyksien kehittäminen muista maakunnista Treelle
 - Lentokentän ympäristön kehittäminen (joukkoliikenne, syöttöliikenne, asuminen)
- Erilaisten mahdollisuuksien hyödyntäminen yhteisessä maankäytön suunnittelussa
- **Seudun sisäisten liikenneyhteyksien kehittäminen (esim. 9-tie)**
- Asemanseutujen kehittäminen
- Tiivistämisen tukeminen palveluverkon suunnittelulla
- Kuntalaisosallistumisen monipuolistaminen, aktivointi seudun maankäytön suunnittelussa
- Yritysten sijoittumiseen seudullinen ajattelula, monipuolisia vaihtoehtoja
- Uusien asuinalueiden ja joukkoliikenteen yhteen kytkeminen
- Teema- asuinalueiden rakentaminen
- Sekoittuneen rakenteen (asuminen, työ, viheralueet) edistäminen maankäytön suunnittelussa

YK-RAKENNE/TOIMENPITEET

- Kansainväliset matkaketjut (liityntäpysäköinti, solmupisteet, matkakeskus, lentoliikenne)
- Notkea matkaketju
- **Nopea yhteys aluekeskusten välillä**
- Nopea yhteys HKI
- Lentokenttä omiin käsiin
- Airport konseptin toteutus (check in ja suora yhteys)
- Liikenteen sujuvoittamistoimet (Lielähti), lisää tunneleita ja ramppeja
- Oikorata, vak. kuljetukset pois keskustasta (3 ryhmää kritisoi)
- Kevyen liikenteen väylät tai leveämmät pientareet
- Esteettömyys vahvemmin läpi prosessin (tavoite- toteutus)
- Kausityöntekijöille asuntorakentamisen yhteisprojekti
- 3 sukupolvea samaan asuntoon
- Asuntorakentamiseen samat ehdot kuin HKI

YK-RAKENNE/TOIMENPITEET

- Raidesuunnitelmat toteutukseen (lähijuna)
- Hyvä yhdyskuntarakenne->markkinointi yrityksille
- Kehäyhteydet (eri liikennemuodot)
- Arjen osallistaminen ja edustuksellinen demokratia
- Osallistumisen helpottaminen (sähköisyys, palautteen saanti)
- Elämänkaariasuminen ja –palvelut
- Kylät (uusi hallituspolitiikka)
- Tavaraliikenne (läntinen rata)

YK-RAKENNE/TOIMENPITEET

- Digi-joukkoustaminen seutusuunnittelussa (alueen oman osaamisen hyödyntäminen, innovaatioyritykset, mobiilisti alhaalta ylös)
- Toisistaan erottuvat innovatiiviset asuinalueet eri puolilla seutua
- Pubi- visatyypiset ”kaavaillat”
- Raja- alueiden kaavayhteistyö
- Pirkanmaan jokeriliikenne
- Investoinnit ja toiminta luovat positiivista imagoa- yhteinen tahto
- Näkyvyyttä tuovat investoinnit
- Seudun saavutettavuus (kansallinen, kv, sisäinen)
- Raideliikenne ja sen lopullinen ratkaiseminen, 3-raide
- Vesistöjen hyödyntäminen
- Joukkoliikenne, syöttöliikenne raiteille, laatuikävät LÄHIJUNALIIKENNE

YK-RAKENNE/EROTTAUTUMINEN

- MAL- kärkikaupunkiseutu- asukkaille sujuva arki ja viihtyisyys
- Ilmainen paikallisliikenne
- Houkutteleva vapaa-ajan asumisen paikka (loistava etäisyys pääkaupunkiseudulta)
- Luontomatkailu
- Saavutettavuus
- **Monimuotoisuus- sekoittunut rakenne- asuminen, työssäkäynti, viheralueet**
- **Arkkitehtuuri**
- Omavaraisuus – ruokatuotanto
- Eurooppalainen kaupunki- tavoitteen edistämistä
- Sijainti
- **Yhteinen edunvalvonta**
 - Investointikorit
 - Eri tahot (kunta, seutu, liitto)

HYVINVOINTI

HYVINVOINTI/KÄRJET

- Työpaikat- hyvinvointi, osaamisen hyödyntäminen
- Kaikkien arvostus ja osallisuus
- Vapaa-aika ja kulttuuri- kaikille yhteistä
- Paikallisuus- juuret ja siivet
- Varhainen puuttuminen ja ennaltaehkäisy
- Arjen terveysliikunta
- **Työ ja hyvinvointi**
- Digitalisaation hyödyntäminen
- **Eriarvoisuuden torjunta**
- **Yksinäisyyden torjunta**

HYVINVOINTI/KÄRJET

- Kuntarajojen ylittämisen (lähialueiden) tarve (opetus, päivähoito, lukio, liikunta)
- Alueen ennaltaehkäisevien palvelujen hankskaaminen (terveys ja hyvinvointi?, ollaan ykkösiä)
- Seudullisen hyvinvoinnin tehtävät – edelläkävijä
- Rakennettujen liikunta- ja kulttuuripalvelujen yhteiskäyttö (uimahalli, tekonurmi)
- Tulevien liikunta- ja kulttuuripalveluiden ideakori (reitit, yhteistyö, toiminta)
- Erityislasten palvelut seudullisesti tarkasteltaviksi (pk-paikat, koulut, taksikyydit)
- Osallistaminen osa hyvinvointia
- Ikä- Ja elämäнкаariajattelu eri ikäiset mukaan toimintaan
- Oppiminen toisilta- mallipankki
- Yhteinen vapaa-aikaopas kuntalaisille, reitistöt
- Tiiviimpi palveluyhteistyö
- Koulusta ja koulutuksesta seudun kärkiteema (seutu tunnettaisi korkeasta laadusta)

HYVINVOINTI/TOIMENPITEET

- Seutukuntatuntemuksen lisääminen (vierailut, maamerkit, erityispiirteet), kotiseutukierros
- Tiivis yhteistyö ja kuntarajat pois
- **Digiloikka ja avoimuus**
- Pikaiset kehittämisrahat esim. kyläyhdistyksille
- **Ketteryys- turhat säännöt pois**
- Pop up – teemapäivät
- Neljäs sektori eri tavoin mukaan
- Seudullinen eri-ikäisten kulttuuri/museopassi
- Urbaani ja perinteinen (luontomatkailu)
- Seudun tuotteistaminen- seutubrändi
- Brändäyksen koordinointi seutu/maakunta

HYVINVOINTI/TOIMENPITEET

- **Omaehtoisen liikkumisen edistäminen (käpy, vesireitit)**
- **Rajat ylittävä palveluyhteistyö käytännössä kuntoon (pk:t, koulut)**
- **Seudulliset talkoopäivät**
- Yrittäjyyshenkisyys ja markkinointiopetus jo kouluihin, myyntityö
- Jäljelle jäävien palvelujen integrointi (yhdyskuntarak. Huomiointi)
- Kuljetuspalveluiden järjeistäminen ja optimointi seudullisesti
- MAL 3
- Kouluille kokeilurahaa uusilla tavoilla (joukkoistaminen, yritysysteistyö, osaamisen markkinointi)
- **4 sektorin hyödyntäminen**
- Koulutusmaailma muuttuu - seudullinen proaktiivisuus muutokseen
- Alueidentiteetin vahvistaminen vapaa-ajan palvelujen myötä (yhteisöllisyys)
- Kunnat/seutu ovat asukkaidensa tukena arjessa - tuetaan omaehtoista toimintaa
- KV- terveystalvelut
- Underground- kulttuuri vetovoimana

HYVINVOINTI/TOIMENPITEET

- Kuntien yhteiset vapaa-ajan aktivoijat
- Myös yhteisöjen tuominen seutuyhteistyyöhön
- Hyvinvointiseteli
- Kilpailusta yhteistyyöhön työllisyysshankkeissa
- Uusien harrastusmuotojen tukeminen seudullisesti
- Modulaarisuuden kehittäminen palveluinfrassa
- **Eri palveluiden sekoittaminen – päiväkoti +vanhainkoti**
- Liikuntapalvelujen portaali seudullisesti
- Vapaaehtoisuuden yhteisöjen ja yksilöiden hyödyntäminen
- Päivähoitopaikkojen työpaikkojen sijainnin parempi kohtaanto
- Ympäristöjen mahdollistaminen esim. liikunnassa
- **Seudullinen työllisyyspolitiikka**

HYVINVOINTI/TOIMENPITEET

- Työllisyyden lisääminen - kuntien/seudun keinot
- Hyvien käytäntöjen monistaminen
- Salivuoroille samat hinnat seudulle käyttäjän kotikunnasta riippumatta
- Velvoittavat seudulliset ratkaisut kuntien suunnittelussa
- Seudullinen päätösten vaikutusten arviointi
- Verkostoituminen
- Kokeilut ja pilotoinnit (muutkin kun TRE)
- Lukioyhteistyö, 2. asteen koulutus (tulevaisuuden trendit, alat, viehkous, seudun elinvoiman edistäminen)
- Nuorten tukeminen (hyvinvointi, henkisen pääoman lisääminen)

HYVINVOINTI/EROTTAUTUMINEN

- Paikallisuus- kylät, kumppanuus, yhteisöllisyys
- Luonto- yrittäjyys, työllisyys, vetovoima
- Hyppäys Helsingin yli vs. paikallistalous
- **Suomen paras peruskoulutus- opevaihdot, toinen aste, koulutusmyynti (kv ja kansallinen)**
- Kulttuuriseutu
- Luonnon hyödyntäminen
- Yhteisöllinen kaupunkiseutu
- Vapaa-ajan infrarakenne
- Opiskelijaosaamisen hyödyntäminen
- Terveysosaamisen keskittymä
- Näkyminen ylikansallisesti

HYVINVOINTI/EROTTAUTUMINEN

- Seudullinen maahanmuuttopolitiikka
- Eurooppalainen kaupunki- konsepti arvioiminen/käyttöönottoaminen
- Verkostojen ja lähidemokratian sekä kuntalaisten yhdistäminen/osallistuminen
- **Koulutuksen profilointi ja vahvistaminen**
- Elinvoimainen kulttuurikeskus/seutu
- Kv-osaajien houkuttelu palvelujen osalta (kv-koulut jne.)
- Rento meininki seudulla (ei hukata)
- Yhteisen tekemisen imu- ilon kautta tekeminen
- Raja-alue yhteistyön lisääminen
- Osallisuus- ja osallistaminen kautta linjan keskeisinä periaatteina
- Kansalaisyhteiskunnan vahvistaminen seudullisesti

ELINVOIMA

ELINVOIMA/KÄRJET

- Maankäyttö yhteiseksi
- KV- yhteistyö
- Järvet elinvoimatekijäksi, viehkous
- Kombo - yhdistellään asioita
- Instituuttien perustaminen eri aloille
- Ruokakulttuuri-viehkous
- Edelläkävijyys, uudistuminen
- Koulutus ja opiskelumahdollisuudet
- Kulttuuri vetovoimatekijänä
- **Opiskelumahdollisuudet Suomen parhaat**
- Tredean roolin kehittäminen
- Tampere 3- hanke
- Lentokentän kehittäminen
- Palvelujen digitalisointi seudullisesti
- **Kansainvälistyminen-lobbaus**

ELINVOIMA/KÄRJET

- Hyvinvointiteknologia, cleantech
- Työllistämisen helpottaminen kokeiluna, lainsäädännön uudist.
- Hankinta- ja kilpailutusosaamisen varmistaminen
- Kunnollinen työvoimatoimisto (apua, työtä, työpaikkoja, yhteistyötä)
- Työllisyyden hoito/työpaikkojen mahdollistaminen
- **Kierrätysteknologia, uudet materiaalit**
- Bioenergia (biokaasu, vesi, biomassa)
- Aurinkoenergia- paneelien valmistus
- Lentoliikenteen kehittäminen
- Ostovoiman lisääminen
- Poliittista joukkovoimaa
- ICT- osaaminen hyvinvoinnin kehittämiseen ja teknologiaan
- Maahanmuuton hyödyntäminen
- **Vientialojen kehittäminen**

ELINVOIMA/TOIMENPITEET

- **Seudullinen investointikori**
- Keskustojen elinvoiman kehittäminen
- Epätavanomaiset toimintatavat
- Työllistämisvastuu kunnille
- Yksityinen Työvoimatoimisto
- Yhteiset edellytykset yrityksille – hankinnat
- **Työllisyyskokeilut**
- Seudullinen näkökulma yritysten houkutteluun
- **Kaupunkiseudun hankintapolitiikka (lähiajattelu)**
- Työssäkäyvien ja opiskelijoiden joukkoliikennepalvelut
- Kulttuuripalvelujen seudullinen tuotteistus ja markkinointi
- Tredean toiminta fokusoiduksi ja ketteräksi + kv
- Tehdään syy palata seudulle juurilleen
- Opintojen työelämävastaavuutta jo yhteisvalinnassa OPOT

ELINVOIMA/TOIMENPITEET

- Uudet innovaatiot, haasteet, kilpailijat
- Pienyrittäjyyden helpottaminen ja tukeminen, uudet yritykset
- Yhteistyö/liittoutuminen HKI seudun kanssa – laatukäytävä HKI- TRE
- Kumppanuuden haku muualtakin rajojen ulkopuolelta esim. Norjasta
- Tredean elinkeinotoimijoiden työnjako
- **Vienti- ja kasvuyritysten kehittäminen**
- Yhteistyö elinkeinoelämän kanssa (Facebook-ryhmä-> nopeaa toimintaa, hyödynnetään eri kanavia)
- Seudullisen investointikorin mahdollisuudet? Rajapintayhteistyö
- Yliopisto- tietotaidon kaupallisen toiminnan ja innovaatioiden vahvistaminen

ELINVOIMA/TOIMENPITEET

- Matkailuelinkeinon vahvistaminen (myös kv)
- Venäjä- yhteyden parantaminen
- Yhteydet lentokentälle
- Lentoliikenteen kehittäminen, Airport kons.
- Suomen ketterin ja pro/reaktiivisin elinkeinotoiminta
- Kokeilukulttuuri
- Kaikkien yhteyksien kehittäminen (tietoliikenne)
- **Kaupunkiseutuverkostoituminen (pohjoismaat, Itämeren alue)**
- Verkostoituminen eurooppalaisiin kaupunkiseutuihin
- Seudun vahvempi brändäys (tapahtumamarkkinointi)
- Oikeasti seudullinen työllisyyden hoito
- **Poikkihallinnollisen kulttuurin lisääminen myös seudullisesti**

ELINVOIMA/EROTTAUTUMINEN

- **Lentokenttä**
- Palvelut kunnossa - viehko seutu
- Yritysten digiloikka - laajakaista
- Vetovoima- koulutus, opiskelumahdollisuudet
- Kulttuuritarjonta näkyväksi
- Erottautuminen kv-kisassa, kasvu kansainvälisesti
- Liikunta ja urheilu viehkouden edellä kävijät
- Korkeakouluverkko ulottumaan kuntatasolla
- Rohkeus- kokeilla, kasvaa, kansainvälistyä
- **Kansainväliset lastentarhat**
- Nuorten kansainväliset yhteydet
- Vetovoimainen, haluttu opiskelijakaupunkiseutu

ELINVOIMA/EROTTAUTUMINEN

- Teollinen ja tutkimusyhteistyö Norjan kanssa
- KV- tason logistiikkakeskus
- Tampere 3
- Logistisen aseman hyödyntäminen
- Työllistämistoimia kaupunkiseudun käsiin
- Johtava tapahtumaseutu
- Aina kaikkiin kokeiluihin mukaan -mindset
- Tehdään kaikesta numero!
- joo..ja kokeilukulttuuri
- Tuotteistamisen parantaminen
- Osaava markkinointi
- Seudullinen yhtenäisempi elinkeinopolitiikka/yrityk. Sijoittumisneuvonta
- Luovuuden mahdollistaminen
- Uudet rohkeat avaukset ja tiedottaminen niistä

YHTEENVETO TEEMOITTAIN

YHDYSKUNTARAKENNE

KÄRJET (strateginen tavoite)

- Väestönkasvuun varautuminen
- Kaupunkiseudun tiivistäminen
- Satelliittikaupunkialueiden erikoistuminen
- Kasvukäytävät (seutu, kv, alue)
- Sujuva liikkuminen
- Laadukas asuminen - myös vuokralla ja väliaikaisesti
- Seutuna suunniteltu maankäyttö

TOIMENPITEET

- Kansainväliset matkaketjut
(solmukohdat, lentokentän ja raideliikenteen kehittäminen)
- Nopeat yhteydet aluekeskusten välillä
- Elämänkaariasuminen ja –palvelut
- Erottuvien, innovatiivisten asuinalueiden kehittäminen
- Näkyvyyttä tuovat investoinnit
- Osallistuvat ja innostuneet asukkaat

EROTTAUTUMINEN

Monimuotoinen viihtyisä rakenne

Saavutettavuus

Laadukas vapaa-aika

Yhteinen edunvalvonta ja investointikori

Arkkitehtuuri

HYVINVOINTI

KÄRJET (strateginen tavoite)

- Hyvinvointia työstä
- Ennaltaehkäisevät palvelut
- Eriarvoisuuden torjunta
- Kuntarajat ylittävät palvelut (perusopetus, päivähoito, vapaa-aika)
- Koulutuksen kärkialue
- Digitalisaation hyödyntäminen

TOIMENPITEET

- ASUKAS- Omaehtoisuuden tukeminen, 4. sektori mukaan
- Yhteisöllisyyden vahvistaminen- Seudulliset talkoopäivät
- Digiloikka ja avoimuus
- Ketteryys- turhat säännöt pois
- Seudun tuotteistaminen, brändäys
- Konkreettinen ja uudistunut palveluyhteistyö (kunnat, toimialat)
- Seudullinen työllisyyspolitiikka
- Kokeilut ja pilotoinnit
- Seudullinen päätösten vaikutusten arviointi

EROTTAUTUMINEN

- Rento meininki
- Paikallinen ja seudullinen kansalaisuus
- Paikallisuus - Yhteisöllinen ja osallistuva kaupunkiseutu
- Suomen paras koulutus – kiinnostavin opiskelijakaupunki
- Kulttuurikeskusseutu, laadukas vapaa-aika
- Terveysosaamisen keskus

ELINVOIMA

KÄRJET (strateginen tavoite)

- Edelläkävijyys ja vetovoima
- Kansainvälistyminen vahvuutena
- Suomen parhaat opiskelumahdollisuudet
- Kierrätysteknologia, energia
- Lentoliikenne
- Matkailu
- Vientialojen kehittäminen
- ICT- osaamista hyvinvointiin
- Toimivat joukkoliikennepalvelut
- Seudullinen hankintapolitiikka

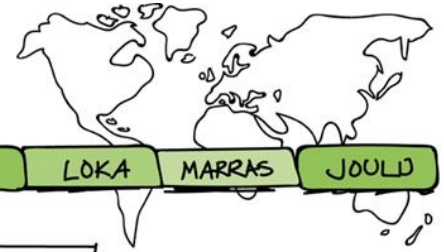
TOIMENPITEET

- Seudullinen investointikori
- Työllisyyden seudullinen ratkaisu
- KokeiluSeutu
- Kumppanuudet kv ja Suomi, HKI, seudut
- Elinkeinoelämäyhteistyö ja –palvelut- ketterä toiminta, ennakointi
- Vienti- ja kasvuyritysten kehittäminen
- Seudun brändäys, tapahtumat
- Poikkihallinnollinen kulttuuri
- Kansainväliset palvelut (lastentarha), maahanmuuttajat voimavaraksi

EROTTAUTUMINEN

- Rohkeus kokeilla, kasvaa, kansainvälistyä ja luoda uutta
- Johtava tapahtumaseutu
- Tehdään kaikesta numero!
- Palvelut kunnossa
- Viehko ja vetovoimainen seutu

TAMPEREEN KAUPUNKISEUTU

JOULU TAMMI HELMI MAALIS HUHTI TOUKO KESÄ HEINÄ ELO SYYS LOKA MARRAS JOULU

